

KREDITI BANAKA

Da bi banke dobro poslovale, trebaju prodavati novac koji je kod njih pohranjen. Zarada se ostvaruje na razlici između minimalnih kamata koje banke daju potrošačima i kamatama koje potrošači moraju platiti prilikom vraćanja kredita. Također su u cijenu kredita uračunani i drugi troškovi obrade kredita, naknade, osiguranja i dr. Upustiti se u kreditni odnos s bankom ili ne i kako?

Svakako, ako je potrebno. Kao prvo, potrošači bi trebali vidjeti kakav kredit im treba i u banci se dobro raspitati o svim troškovima kredita i mjesečnoj rati. Obveza je banke prikazati točnu cijenu kredita.

ZAKLJUČAK

U financijskim poslovima potrošači trebaju biti oprezni, a nikako se ne bi trebali upuštati u poslove s ljudima koji oglašavaju davanje brzih jednostavnih i jeftinih kredita na stupovima javne rasvjete.

Takvi krediti mogu biti jako skupi i mogu potrošače dovesti do «prosjačkog štapa». Uzimate li kredit kod kreditno-štednih zadruga dobro se raspitajte za sve

uvjete, tražite na uvid primjerak ugovora i obratite pozornost na posljedice neredovite otplate kredita. Provjerite koliko dugo takva zadruga posluje i provjerite način poslovanja te pokušajte, ako možete, dobiti informaciju od nekih korisnika njihovih usluga. U ugovoru moraju biti navedene sve obveze i prava davatelja i korisnika kredita. Korištenje kredita kod banaka bolje je riješeno zakonskom regulativom, **Zakonom o bankama**, gdje se sve nepravilnosti mogu prijaviti **Državnom inspektoratu**.

Nadamo se da smo vam skrenuli pozornost i na to da nemaju u financijskom poslovanju svi dobre namjere.

Budite oprezni prilikom sklapanja financijskih poslova. Birajte najbolje davatelje usluga.

**Ovaj letak je tiskan uz novčanu pomoć
Ministarstva gospodarstva, rada i
poduzetništva.**

**HU
ZP**

hrvatska
udruga
za zaštitu
potrošača

PORUKA BR. 17

SRPANJ 2006.

**HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA
H U Z P**

e-pošta: huzp@zg.t-com.hr
Telefon/telefaks: 01 46 333 66
Trg kralja Petra Krešimira IV. br.2.
10000 ZAGREB

FINANCIJSKE USLUGE

www.huzp.hr

Najčešće financijske usluge kojima se koriste potrošači su plaćanja različitih računa, posebno režijskih troškova domaćinstva te poslovanje s novčarskim kućama - bankama zbog dobivanja što povoljnijih kredita.

Potrošači mogu svoje režijske troškove plaćati u poštanskim uredima, bankama, poslovnica Fine, ali i na blagajnama davatelja usluga. Pojedini davatelji usluga sklopili su ugovor s novčarskim kućama (npr. poštom ili Finom) da se usluga može platiti bez naknade za potrošača. Tako se npr. u **poštanskim uredima** mogu platiti **bez naknade** računi za **vodu, struju, grijanje, čistoću, telefon, plin**, a u poslovnica **Fine** mogu se platiti bez naknade računi za **struju i dopunsko zdravstveno osiguranje**.

Rijetke su reklamacije na usluge plaćanja. Ako i dođe do kakve greške, vrlo lako se ona nađe, provjeri i ispravi.

Veći problemi za potrošače pojavljuju se prilikom poslovanja s novčarskim kućama bankama, posebno kod korištenja tekućih računa ili odobravanja kredita potrošačima, a u novije vrijeme i ostalim bankarskim proizvodima.

Iako su gotovo sve banke u Republici Hrvatskoj privatizirane, budući da je novac najtraženija roba u RH, imaju izvrsnu priliku za ostvarivanje ekstra profita.

U poslovanju s građanima banke su prije tridesetak godina krenule s tekućim

računima građana. Potrošačima štedišama nije se naplaćivalo vođenje tekućeg računa, a i čekove i izvode dobivali su besplatno. Čekovi su bili platežno sredstvo, a kada su dolazili po čekove, prema njima se odnosilo s poštovanjem.

Sada potrošačima štedišama banke naplaćuju vođenje tekućeg računa. Od svojih banaka dobivaju minimalne kamate na vlastita sredstva na tekućem računu, a za ulazak u dozvoljeni minus naplaćuje im se visoka kamata, čekovi se dobivaju na «kapaljku», svaki ček se naplaćuje i izvodi o stanju računa se naplaćuju. Ako slučajno vlasnik tekućeg računa uđe u nedozvoljeni minus, stavlja ga se na «crnu listu».

Svake dvije godine mijenjaju kartice tekućeg računa i to naplaćuju štedišama.

Sve te usluge se prije nisu naplaćivale, a sada se naplaćuju pa potrošačima preporučujemo da traže potpunu informaciju za svaku vrstu poslovanja prije nego što sklope ugovor s poslovnom bankom.

Vlasnicima tekućeg računa nudi se mogućnosti plaćanja pos uređajima (sredstva se skidaju s računa istog trenu), Master karticom koja se posebno naplaćuje kao i godišnja članarina na navedenu karticu.

Štedišama se nude paketi usluga koji se naplaćuju, uz argument da će steći pravo na manje kamate.

Potrošači moraju biti sigurni koje sve troškove ukupno plaćaju u takvim paketima i trebaju procijeniti jesu li im te usluge uopće potrebne.

Neki štediše će se oduprijeti i neće si stvarati troškove veće nego što mogu podnijeti.

Banke svoje interese osiguravaju na sve moguće načine, a u ugovorima o tekućem računu u jednom od članaka jedne banke stoji da je potrošač odgovoran za sve zlouporabe svoga tekućeg računa, a to podrazumijeva da je odgovoran i ako ga pokrade netko iz banke, a ne može to dokazati.

Bankari tvrde štedišama da je pin kod kojim se služe prilikom korištenja tekućeg računa najsigurniji, a nedavno se pokazalo da to i nije tako. Koliki su potrošači platili dug koji je napravio netko drugi zlouporabom?

Potrošači trebaju biti oprezni kada sklapaju pravne poslove s bankama, a svakako posebnu pozornost treba obratiti na ugovore koje bi banke trebale dati na uvid prije potpisivanja. Nažalost, mnogi potrošači uopće ne gledaju što potpisuju (posebno ono pisano sitnim slovima). Potrošači su počeli plaćati svoje režijske troškove trajnim nalogom. Vrlo korisna i brza usluga, ali kada potrošač na računu nema dovoljno novca za plaćanje računa, banka jednostavno preskoči plaćanje za taj mjesec.

Tako potrošači, ne znajući, nisu platili rate svojih režija te su dobili i ovršne prijedloge za naplatu. Kada je stigao novac na njihov račun, banka nije platila zaostali režijski trošak.